Yttrande över Kultursamverkan för ett Sverige som håller ihop – Framtida inriktning och utvecklingsmöjligheter för kultursamverkansmodellen (Ds 2017:8)

15

LS 2017-0510

Landstingsrådsberedningen

SKRIVELSE
2017-06-14

LS 2017-0510

Landstingsstyrelsen

Yttrande över Kultursamverkan för ett Sverige som håller ihop – Framtida inriktning och utvecklingsmöjligheter för kultursamverkansmodellen (Ds 2017:8)

Föredragande landstingsråd: Anna Starbrink

Ärendebeskrivning

Kulturdepartementet har genom remiss bjudit in Stockholms läns landsting att yttra sig över promemorian Kultursamverkan för ett Sverige som håller ihop – Framtida inriktning och utvecklingsmöjligheter för kultursamverkansmodellen (Ds 2017:8).

Förslag till beslut

Landstingsrådsberedningen föreslår landstingsstyrelsen besluta

att avge yttrande till Kulturdepartementet över Kultursamverkan för ett Sverige som håller ihop – Framtida inriktning och utvecklingsmöjligheter för kultursamverkansmodellen (Ds 2017:8) i enlighet med landstingsdirektörens förslag till yttrande

att omedelbart justera beslutet.

Landstingsrådsberedningens motivering

Stockholms läns landsting har beretts möjlighet att yttra sig över Kultursamverkan för ett Sverige som håller ihop – Framtida inriktning och utvecklingsmöjligheter för kultursamverkansmodellen (Ds 2017:8).

Samtliga län, utom Stockholm, är sedan 2013 med i kultursamverkansmodellen. Kulturdepartementet föreslår i sin departementspromemoria att samtliga län, därmed även Stockholms län, bör ingå i kultursamverkansmodellen. Modellen innebär att landstingen fördelar vissa statliga medel till regional och kommunal kulturverksamhet till såväl institutioner som aktörer inom det fria kulturlivet.

Kulturdepartementet föreslår även andra förändringar i modellen utöver detta. Bland annat föreslås en utvärdering av filmområdets roll och utveckling inom ramen för kultursamverkansmodellen, en översyn av dialogen med det civila samhället inom ramen för kultursamverkansmodellen samt en formalisering av dialogen mellan den nationella politiska nivån och den regionala politiska nivån med syftet att öka samverkan och möjliggöra en utvecklad dialog om gemensamma politiska prioriteringar.

Stockholms läns kulturliv är unikt ur många aspekter. I länet bor nästan en fjärdedel av Sveriges befolkning och en mycket stor del av landets fria kulturliv är verksamma här. Den statliga närvaron är mycket stark i Stockholm i jämförelse med övriga Sverige, inte minst genom de centrala museerna och de nationella scenkonstinstitutionerna. Stockholm stads storlek och kulturpolitiska ambitioner innebär också en kulturpolitisk särprägel för länet. Dessa unika förutsättningar för Stockholm kräver särskilda beaktanden. Det är angeläget att inträdet i samverkansmodellen inte innebär hinder för Stockholm att behålla och utveckla det rika kulturliv och starka civila samhälle som präglar länet.

Ska Stockholms län ingå i kultursamverkansmodellen medför det betydande utmaningar och arbetsinsatser som särskiljer sig från andra län. Landstinget har de senaste åren prioriterat insatser inom områdena bild, form och film, bland annat genom att införa en kort- och dokumentärfilmsfond som syftar till att gynna talangutvecklingen i länet. Det är viktigt att landstingets insatser inom dessa områden inte påverkas negativt av ett eventuellt inträde i kultursamverkansmodellen. De synpunkter som framförts kring att filmen inte passar in i modellens struktur och därmed går miste om finansiering är särskilt viktigt att beakta. Det är också angeläget att ett inträde i samverkansmodellen inte ska missgynna den starka filmverksamhet som landstinget bedriver.

Landsting förutsätter även att den föreslagna förändringen, om den skulle genomföras, inte medför ett ökat finansieringsansvar för de aktuella verksamheterna.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 1 juni 2017
Förslag till yttrande
Sammanfattning av promemorian Kultursamverkan för ett Sverige som håller ihop – Framtida inriktning och utvecklingsmöjligheter för kultursamverkansmodellen (Ds 2017:8)
Kulturnämndens protokollsutdrag den 31 maj 2017
Kulturförvaltningens tjänsteutlåtande den 5 april 2017

Irene Svenonius

Anna Starbrink

Gustaf Drougge

2017-06-01
LS 2017-0510

Landstingsstyrelsen
Landstingsstyrelsens förvaltning
Landstingsdirektörens stab
Fredrik Åstedt

Landstingsstyrelsen

Yttrande över Kultursamverkan för ett Sverige som håller ihop – Framtida inriktning och utvecklingsmöjligheter för kultursamverkansmodellen (Ds 2017:8)

Ärendebeskrivning

Kulturdepartementet har genom remiss bjudit in Stockholms läns landsting att yttra sig över promemorian Kultursamverkan för ett Sverige som håller ihop – Framtida inriktning och utvecklingsmöjligheter för kultursamverkansmodellen (Ds 2017:8).

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 1 juni 2017
Förslag till yttrande
Sammanfattning av promemorian Kultursamverkan för ett Sverige som håller ihop – Framtida inriktning och utvecklingsmöjligheter för kultursamverkansmodellen (Ds 2017:8)
Kulturnämndens protokollsutdrag den 31 maj 2017
Kulturförvaltningens tjänsteutlåtande den 5 april 2017

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslås besluta

att avge yttrande till Kulturdepartementet över Kultursamverkan för ett Sverige som håller ihop – Framtida inriktning och utvecklingsmöjligheter för kultursamverkansmodellen (Ds 2017:8) i enlighet med landstingsdirektörens förslag till yttrande

att att omedelbart justera beslutet.

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning
Kulturdepartementet föreslår att Stockholms län från år 2019 ska ingå i den s.k. kultursamverkansmodellen. Modellen innebär att landstingen får fördela vissa statliga medel till regional och lokal kulturverksamhet till såväl institutioner som aktörer inom det fria kulturlivet. Kulturdepartementet föreslår även en del andra förändringar i modellen.

Förvaltningen konstaterar att det faktum att staten är medfinansiär av vissa av Stockholms stads kulturinstitutioner kommer att föranleda behov av dialog och utvecklade samarbetsformer mellan landstinget och Stockholms stad, om regeringen skulle välja att gå vidare med promemorians förslag att Stockholms län ska omfattas av kultursamverkansmodellen från år 2019.

Bakgrund
Riksdagen beslutade i december 2009 om en ny modell för fördelning av statliga medel till regional kulturverksamhet – kultursamverkansmodellen. Syftet med modellen är att öka det regionala inflytandet samtidigt som ansvars- och rollfördelningen mellan nationell, regional och lokal nivå tydliggörs. Kultursamverkansmodellen infördes 2011 och sedan 2013 är alla län utom Stockholms län med i den.

Kultursamverkansmodellen innebär att landstingen får fördela vissa statliga medel till regional och lokal kulturverksamhet till såväl institutioner som aktörer inom det fria kulturlivet. Tidigare beslutade regeringen vilka regionala kulturinstitutioner eller kulturverksamheter som fick möjlighet att ansöka om statligt stöd från Statens kulturråd. I modellen ingår även delar av statliga medel till regional och lokal kulturverksamhet som Riksarkivet, Nämnden för hemslöjdsfrågor, Riksteatern och Stiftelsen Svenska Filminstitutet tidigare ansvarade för.

En förutsättning för att ett landsting ska få fördela statsbidrag inom kultursamverkansmodellen är att det har upprättat en regional kulturplan och att denna överensstämmer med de föreskrifter som regeringen utfärdar. Med en regional kulturplan avses en beskrivning av de prioriteringar som landstinget vill göra i fråga om regional kulturverksamhet som avses få statligt stöd. Kulturplanen ska även beskriva prioriteringarnas förhållande till de nationella kulturpolitiska målen, samt uppgifter om planerad statlig, kommunal och annan finansiering av verksamheterna. Planen ska avse tre år, om det inte finns särskilda skäl för

annat. Den ska tas fram i samverkan med länets kommuner och efter samråd med länets professionella kulturliv och det civila samhället. Med kulturplanen som grund beslutar Statens kulturråd om det statsbidrag som landstinget ska fördela.

Kulturdepartementet lämnar i den remitterade promemorian förslag om framtida inriktning för kultursamverkansmodellen. Utgångspunkt för förslagen är att minska skillnader i tillgång till kultur i hela landet, samtidigt som utrymme ges för regionala prioriteringar. I promemorian föreslås att förordningen (1996:1598) om statsbidrag till regional kulturverksamhet ska upphöra att gälla. Från 2019 föreslås statens stöd till regional kultur uteslutande regleras i förordningen (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet. Den praktiska innebörden av förslaget är att även Stockholms län fr.o.m. 2019 skulle omfattas av kultursamverkansmodellen.

I promemorian föreslås vidare en del andra förändringar av kultursamverkansmodellen. Bild- och formområdet föreslås som ett nytt område som kan få stöd inom ramen för modellen. Samtidigt tas konst- och kulturfrämjande verksamhet bort som eget område och inkluderas i stället inom respektive verksamhetsområde. När det gäller filmområdets roll och utveckling inom ramen för modellen görs bedömningen att den bör utvärderas. Departementet anser att dialogen med det civila samhället bör utvecklas inom kultursamverkansmodellen genom att landstingen vid framtagandet av kulturplaner tydliggör metoderna för och syftet med dialogerna för det civila samhällets aktörer. Dialogen mellan den nationella politiska nivån och den regionala politiska nivån bör formaliseras för att främja en ökad samverkan och möjliggöra en utvecklad dialog om gemensamma politiska prioriteringar. En oberoende aktör föreslås ges i uppdrag att se över hur uppföljningen och utvärderingen av kultursamverkansmodellen kan förbättras.

Ärendet har beretts av kulturnämnden.

Överväganden
I likhet med kulturnämnden konstaterar förvaltningen att ett införande av kultursamverkansmodellen sannolikt inte kommer att innebära betydande omprioriteringar av statliga medel till kulturverksamheter i Stockholms län. Däremot kan modellens införande ge tillgång till mötesarenor som kan komma att gynna länets kulturliv och därmed länets invånares tillgång till kultur.

Förvaltningens överväganden i övrigt framgår av landstingsdirektörens förslag till yttrande.

Ekonomiska konsekvenser
Beslutet att avge yttrande har inga ekonomiska konsekvenser.

Ett eventuellt införande av kultursamverkansmodellen i Stockholms län bedöms endast medföra begränsade ekonomiska konsekvenser för Stockholms läns landsting. Dessa konsekvenser kommer att hanteras inom ramen för landstingets budgetprocess. Kultursamverkansmodellen innebär inte i sig ökade krav på landstingens ekonomiska stöd till kulturverksamhet.

Av dagens totalt ca 90 miljoner kronor i statliga medel till regionala och kommunala kulturinstitutioner i länet går ca 52 miljoner kronor till Stockholms stadsteater. Landstingets länskulturfunktioner – Dans i Stockholms stad och län, Film Stockholm, Länsmusiken, Regionbibliotek Stockholm samt stiftelsen Stockholms läns museum inklusive Slöjd Stockholm – erhåller ca 14 miljoner kronor i statlig medfinansiering. Dessutom delfinansieras Cirkus Cirkör, Folkoperan, Föreningsarkiven, Oktoberteatern och Stockholms stadsmuseum med statliga medel.

Malin Frenning
Landstingsdirektör

Carl Rydingstam
Chef ledningsstaben

Beslutsexpediering:
Akt
Kulturdepartementet
Kulturnämnden, Landstingsdirektörens stab

Godkänd av Malin Frenning, 2017-06-12

Landstingsstyrelsen

YTTRANDE
2017-06-20

LS 2017-0510

Kulturdepartementet

Yttrande över Kultursamverkan för ett Sverige som håller ihop – Framtida inriktning och utvecklingsmöjligheter för kultursamverkansmodellen (Ds 2017:8)

Kulturdepartementet har genom remiss bjudit in Stockholms läns landsting att yttra sig över promemorian Kultursamverkan för ett Sverige som håller ihop – Framtida inriktning och utvecklingsmöjligheter för kultursamverkansmodellen (Ds 2017:8).

Stockholms läns landsting konstaterar att kulturlivet i Stockholms län präglas av en stark statlig närvaro – inte minst genom de centrala museerna och de nationella scenkonstinstitutionerna – och av Stockholms stads storlek och kulturpolitiska ambitioner. Det faktum att staten även är medfinansiär av vissa av Stockholms stads kulturinstitutioner kommer att kräva särskilda beaktanden och lösningar om regeringen skulle gå vidare med promemorians förslag att Stockholms län ska omfattas av kultursamverkansmodellen från år 2019. Det kommer också att föranleda behov av dialog och utvecklade samarbetsformer mellan landstinget och Stockholms stad på kulturområdet.

Stockholms läns landsting förutsätter att den föreslagna förändringen, om den skulle genomföras, inte kommer att medföra ökad ekonomisk belastning för landstinget genom ökat finansieringsansvar för de aktuella verksamheterna.

Sammanfattning

I promemorian lämnas förslag och bedömningar om den framtida inriktningen och utvecklingsmöjligheter för kultursamverkansmodellen. Utgångspunkt för förslag och bedömningar är att minska skillnader i tillgång till kultur i hela landet samtidigt som utrymme ges för regionala prioriteringar.

Bild- och formområdet föreslås fr.o.m. 2018 pekas ut som ett område som kan få stöd inom ramen för kultursamverkansmodellen. Samtidigt tas konst- och kulturfrämjande verksamhet bort som eget område och inkluderas i stället inom respektive verksamhetsområde. Vidare görs bedömningen att Statens kulturråd aktivt bör verka för att inom befintliga ramar minska skillnader när det gäller tillgång till i kultur i hela landet.

När det gäller filmområdets roll och utveckling inom ramen för kultursamverkansmodellen görs bedömningen att den bör utvärderas.

Vidare görs bedömningen att utvecklingsbidrag fortsatt bör fördelas av Statens kulturråd för att främja strategiska utvecklingsinsatser av nationellt intresse och användas som styrmedel av regeringen för att peka ut särskilt prioriterade områden.

Därtill görs bedömningen att förordningen (1996:1598) om statsbidrag till regional kulturverksamhet bör upphöra att gälla. Fr.o.m. 2019 bör statens stöd till regional kultur regleras i förordningen (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet.

Bedömningen görs även att dialogen med det civila samhället bör utvecklas inom kultursamverkansmodellen. Det bör ske genom att landstingen vid framtagandet av kulturplaner tydliggör metoderna för och syftet med dialogerna för det civila samhällets aktörer. Dialogen mellan den nationella politiska nivån och den regionala politiska nivån bör formaliseras för att främja en ökad samverkan och möjliggöra en utvecklad dialog om gemensamma politiska prioriteringar.

En oberoende aktör föreslås ges i uppdrag att se över hur uppföljningen och utvärderingen av kultursamverkansmodellen kan förbättras.

§ 45

2017/483 Remiss Kultursamverkan för ett Sverige som håller ihop - Framtida inriktning och utvecklingsmöjligheter för kultursamverkansmodellen (Ds 2017:8) LS 2017-0510

Kulturförvaltningen föreslog kulturnämnden besluta

att godkänna föreliggande förslag till yttrande samt översända detsamma till landstingsstyrelsens förvaltning

att omedelbart justera beslutet.

Kulturnämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

Denna paragraf förklarades omedelbart justerad.

Gunnel Orselius Dahl

Gunnel Orselius Dahl

Robert Johansson

Kulturförvaltningen
STOCKHOLMS LÄNS LANDSTING

Enheten för kultur- och föreningsstöd

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2017-04-05

Diarienummer:
KN 2017/483

Handläggare:
Catharina Fogelström

Yttrande över departementspromemorian Kultursamverkan för ett Sverige som håller ihop (Ds 2017:8)

Ärendebeskrivning

Kulturdepartementet har genom remiss bjudit in Stockholms läns landsting att yttra sig över departementspromemorian Kultursamverkan för ett Sverige som håller ihop – Framtida inriktning och utvecklingsmöjligheter för kultursamverkansmodellen (Ds 2017:8). I föreliggande tjänsteutlåtande presenteras kulturnämndens yttrande för vidare behandling av landstingsstyrelsen.

Beslutsunderlag

Departementspromemorian Kultursamverkan för ett Sverige som håller ihop – Framtida inriktning och utvecklingsmöjligheter för kultursamverkansmodellen (Ds 2017:8).

Bakgrund och sammanfattning av densamma
Kultursamverkansmodellen infördes 2011 för att skapa ett ökat utrymme för regionala prioriteringar och variationer inom kulturområdet. Tidigare har staten avgjort vilka regionala kulturinstitutioner som är berättigade till statligt stöd. De landsting/regioner som ingår i modellen beslutar, i samverkan med länets kommuner och kulturlivet, hur det statliga bidraget fördelas till regional kulturverksamhet. Samtliga län, utom Stockholm, är sedan 2013 med i kultursamverkansmodellen.

I föreliggande promemoria lämnas förslag och bedömningar om den framtida inriktningen och utvecklingsmöjligheterna för kultursamverkansmodellen. Bland annat föreslås:
• Samtliga landsting ska delta i kultursamverkansmodellen
• Bild- och formområdet pekas ut som ett nytt verksamhetsområde inom kultursamverkansmodellen
• Filmområdets roll och utveckling inom ramen för kultursamverkansmodellen bör utvärderas
• Utvecklingsbidrag bör fortsatt fördelas av Statens kulturråd för att främja strategiska utvecklingsinsatser av nationellt intresse och används som styrmedel av regeringen för att peka ut särskilt prioriterade områden

Bilagor:

• Dialogen med det civila samhället bör utvecklas inom kultursamverkansmodellen
• Dialogen mellan den nationella politiska nivån och den regionala politiska nivån bör formaliseras för att främja en ökad samverkan och möjliggöra en utvecklad dialog om gemensamma politiska prioriteringar
• En oberoende aktör ges i uppdrag att se över hur uppföljningen och utvärderingen av kultursamverkansmodellen kan förbättras.

Utgångspunkt för förslag och bedömningar är att minska skillnader i tillgång till kultur i hela landet samtidigt som utrymme ges för regionala prioriteringar. Av promemorian framgår att modellen inte i sig innebär ökade krav på landstingens och kommunernas ekonomiska stöd till kulturverksamhet, samt att de förslag som lämnas när det gäller förändrad uppföljning och dialog inför framtagande av regionala kulturplaner inte heller bedöms leda till några nämnvärda kostnadsökningar för varken landstingen eller staten. Länk till Ds 2017:8: http://www.regeringen.se/remisser/2017/03/remiss-ds-20178-kultursamverkan-for-ett-sverige-som-haller-ihop---framtida-inriktning-och-utvecklingsmojligheter-for-kultursamverkansmodellen/

Förslag till beslut

Kulturförvaltningen föreslår kulturnämnden besluta

att godkänna föreliggande förslag till yttrande samt översända detsamma till landstingsstyrelsens förvaltning

att omedelbart justera beslutet

Förvaltningens motivering

Sammanfattande bedömning

Förvaltningen har i sitt remissvar valt att prioritera frågan om samtliga landstings ingående i samverkansmodellen – punkten 1 ovan – då Stockholms läns landsting idag utgör ett undantag. Samtidigt lyfter förvaltningen fram de satsningar som Stockholms läns landsting under mandatperioden genomfört inom områdena bild och form samt film.

Sammanfattningsvis gör förvaltningen bedömningen att undantaget för landets huvudstadsregion sannolikt inte kommer att gälla framöver, och att Stockholms läns landsting därmed behöver förhålla sig till ett inordnande i kultursamverkansmodellen. Samtidigt vill förvaltningen betona att modellen kommer att innebära betydande utmaningar och arbetsinsatser för ett län där

en mycket stor andel av landets fria kulturliv är verksamt och där det civila samhället i ett län med nästan en fjärdedel av Sveriges befolkning med nödvändighet också blir vitalt, mångfacetterat och, framförallt, omfångsrikt. Stockholms län kännetecknas särskilt av att det är en huvudstadsregion men också av dess mångsidighet med både stora och små kommuner, starka tätorter, glesbygd och skärgård.

Kulturlivet i regionen präglas både av en stark statlig närvaro inte minst genom de centrala museerna och de nationella scenkonstinstitutionerna och av Stockholms stads storlek och kulturpolitiska ambitioner. Förvaltningen ser att den problematik som följer av att staten är en viktig medfinansiär till vissa stora institutioner i Stockholms stad och att detta kommer att kräva särskilda beaktanden och lösningar. Samtidigt menar förvaltningen att det är angeläget att modellen genomförs i sin helhet utan särskilda undantag.

Förvaltningen vill även betona det positiva samarbete inom kulturområdet som idag råder mellan landstinget och länets 26 kommuner bland annat genom samverkan med Föreningen Storstockholms kultur- och fritidschefer (FSKF). Det är angeläget att det förändringsarbete som präglat mandatperioden kan fortsätta i oförminskad takt.

Avslutningsvis ser förvaltningen att ett införande av kultursamverkansmodellen sannolikt inte kommer att innebära betydande omprioriteringar av statliga medel. Däremot ger modellens införande tillgång till samtal och mötesarenor som kan gynna länets kulturliv och därmed länets invånares tillgång till kultur.

Bakgrund till samverkansmodellen

Den kulturpolitiska utredningen som tillsattes år 2007 hade i uppdrag att föreslå nya former för hur myndigheterna på läns- och regionnivå kunde medverka mer och få större inflytande över genomförandet av den nationella kulturpolitiken. Betänkandet föreslog en ny modell för samspelet mellan staten och den kommunala nivån – landstingen och kommunerna – när det gäller statliga bidrag till regional och lokal kulturverksamhet. Kultursamverkansutredningen gavs därefter i uppdrag att utarbeta ett förslag till införande av den nya modellen för fördelning av statliga bidrag till regional kulturverksamhet. Från och med 2011 fram till 2013 gick samtliga av landets regioner eller landsting förutom Stockholms läns landsting med i modellen.

Modellens innebörd och upplägg

Som framgår av sammanfattningen i den remitterade departementsskrivelsen innebär kultursamverkansmodellen att landstingen får fördela vissa statliga

medel till regional och lokal kulturverksamhet till såväl institutioner som aktörer inom det fria kulturlivet. Regeringen ska inte längre enligt modellen besluta om vilka regionala kulturinstitutioner eller kulturverksamheter som får möjlighet att ansöka om statligt stöd från Statens kulturråd. I kultursamverkansmodellen ingår även delar av statliga medel till regional och lokal kulturverksamhet som Riksarkivet, Nämnden för hemslöjdsfrågor, Riksteatern och Stiftelsen Svenska Filminstitutet tidigare ansvarade för.

Av förordningen 2010:2012 (justerad 2015) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet framgår att följande områden ska vara tillgodosedda i varje landsting/region:

- professionell teater-, dans- och musikverksamhet,
- museiverksamhet,
- biblioteksverksamhet och läs- och litteraturfrämjande verksamhet,
- konst- och kulturfrämjande verksamhet,
- regional enskild arkivverksamhet,
- filmkulturell verksamhet, och
- främjande av hemslöjd.

Förutsättning för landsting/regioner att i enlighet med modellen fördela statliga medel är en kulturplan upprättad i samverkan med länets kommuner och efter samråd med länets professionella kulturliv och det civila samhället. Med en regional kulturplan avses en beskrivning av de prioriteringar som landstinget vill göra i fråga om regional kulturverksamhet som avses få statligt stöd. Kulturplanen ska avse en tre-års period och utgör grunden för Statens kulturråds fördelning av ca 1,3 mdr och den årliga återrapporteringen. De utvärderingar som presenterats visar på en ökad administrativ insats från landstingen / regionerna som inte kompenserats av statliga medel.

Kulturutskottet i riksdagen presenterade 2015 en rapport, Är samverkan modellen? - En uppföljning och utvärdering av kultursamverkansmodellen, om kultursamverkansmodellen. Den utgjordes av en bred genomlysning, gjord av den så kallade uppföljnings- och utvärderingsgruppen, av samverkansmodellens första fem år. Av rapporten framgår bland annat att arbetet med kultursamverkansmodellen varit framgångsrikt, att kulturpolitiken fått förnyad styrka i landsting och regioner men också att det finns angelägna utvecklingsområden.

Stockholms läns landsting och samverkansmodellen
Som framgått av ovanstående ingår inte Stockholms läns landsting i kultursamverkansmodellen. 2010 års utredning noterade att förutsättningarna för Stockholms län att ingå i modellen inte fanns men konstaterade samtidigt att

samtliga län skulle ingå i modellen fr o m 2015. Ur ett statligt perspektiv är det angeläget med nationellt heltäckande modeller. Utifrån Stockholms läns landstings perspektiv är det en nackdel att inte vara representerat i olika nationellt kulturpolitiskt viktiga sammanhang. Därutöver kan konstateras att länet har svårare att ta del av vissa statliga utvecklingsmedel.

Frågan om Stockholms läns eventuella ingående i kultursamverkansmodellen har varit föremål för samtal och överväganden sedan 2010. Länets speciella huvudstadsförutsättningar har inneburit utmaningar för berörda aktörer. Av de totalt ca 90 mnkr statliga medel som avser regionala eller kommunala institutioner i länet, avser ca 52 mnkr Stockholms stadsteater som har ett kommunalt uppdrag. Landstingets länskulturfunktioner – Dans i Stockholms stad och län, Film Stockholm, Länsmusiken, Regionbibliotek Stockholm samt stiftelsen Stockholms läns museum inklusive Slöjd Stockholm – medfinansieras med motsvarande 14 mnkr. Dessutom delfinansieras Cirkus Cirkör, Folkoperan, Föreningsarkiven, Oktoberteatern och Stockholm stadsmuseum med statliga medel. Som anförts ovan är det angeläget att genomförandet av samverkansmodellen i Stockholms län sker utan undantag. Förvaltningen anser att det bör finnas en rimlighet i proportionerna mellan arbetsinsatsen med att ta fram regionala kulturplaner i ett som framgår komplext län samt uppföljning av desamma, och de medel som planen har att hantera.

Därutöver har statens starka närvaro i länet inneburit en ibland otydligare roll för Stockholms läns landsting inom kulturområdet. Exempelvis kan nämnas att länet saknar de starka institutioner med regionalt uppdrag vilket är utmärkande för samtliga andra landsting som också är huvudmän för ett flertal institutioner. Bilden kompliceras ytterligare av det faktum att mer än 60 procent av landets fria kulturliv har sin bas i länet. De statliga institutionerna i huvudstaden belastar kulturbudgeten med ca 2,2 mdr.

Samtidigt konstaterar kulturförvaltningen att nätverket FSKF (Föreningen Storstockholms kultur- och fritidschefer) som förenar länets kommuner både enskilt och i samverkan med landstinget är en allt viktigare aktör vars syfte är att utveckla det kommunala samarbetet inom kultur- och fritidsområdet. Exempel på nu aktuella samarbeten är forskningsprojektet *Att mäta det omätbara* tillsammans med Satens kulturråd och Handelshögskolan. Ytterligare ett givande samarbete avser tillgången till idrottsanläggningar och kulturskoleverksamhet i länet. Stockholms läns landsting är dessutom sammankallande i handlingsprogrammet Kreativa Stockholm som syftar till att öka samarbetet inom ramen för de kulturella och kreativa näringarna.

Därutöver har kulturnämnden under mandatperioden tagit initiativ till flertalet insatser som syftar till att öka tillgängligheten till och delaktigheten i kulturlivet för länets invånare. Exempel som kan nämnas är utredningen Framtidens stöd som togs fram i bred samverkan med länets kommuner och kulturaktörer, och syftade till nya mer angelägna former för stöd till kulturlivet, rapporten Var visas filmen, rapporten Kulturella och kreativa sektorn i Stockholms län samt filmrapporten Berättelser i vår tid. I framtagandet av den nya regionala utvecklingsplanen har kulturförvaltningen i uppdrag att ta fram en regional kulturstrategi. Sammantaget visar detta på en ökad ambitionsnivå från kulturnämnden avseende den strategiska samordningen.

Förvaltningen har i sitt remissvar valt att prioritera frågan om samtliga landstings ingående i samverkansmodellen – punkten 1 ovan – då Stockholms läns landsting idag utgör ett undantag. Samtidigt lyfter förvaltningen fram de satsningar som Stockholms läns landsting under mandatperioden genomfört inom områdena bild och form samt film. Stockholms läns landstings Framtidens hälso- och sjukvårdsplan med bland annat Nya Karolinska Sjukhuset innebär att landstinget är en av norra Europas största konstaktörer genom de gestaltningsuppdrag som lämnas till både svenska och utländska konstnärer. Även satsningen på ett utbyggt tunnelbanenät har inneburit stora satsningar på den offentliga gestaltningen. Båda dessa satsningar på konst innebär att länets invånare och dess besökare ges tillgång till konst i vardagens olika miljöer. Mandatperioden har också präglats av satsningar på filmområdet bland genom skapandet av en kort- och dokumentärfilmsfond som syftar till att gynna talangutvecklingen i länet.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Kulturförvaltningen ser genom de erfarenheter som gjorts inom andra landsting att införandet av kultursamverkansmodellen innebär en ökad administration, och att förvaltningen kommer att behöva avsätta såväl administrativa som handläggarresurser för att fullfölja de åtaganden som förordningen genererar.

Miljökonsekvenser av beslutet

I enlighet med landstingets Miljöpolitiska program 2017-2021 har hänsyn till miljön beaktats och slutsatsen är att det inte är relevant med en miljökonsekvensbedömning i detta ärende.

Eva Bergquist
Förvaltningschef